

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาชีวิตของคนชราเพศหญิงในสถานสงเคราะห์ในมุมมองที่ถูกละเลยมาโดยตลอด นั่นคือ กระบวนการสร้าง "ตัวตน" ในบริบททางสังคมวัฒนธรรมของสถานสงเคราะห์ โดยการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เลือกสถานสงเคราะห์คนชราของรัฐแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ในการศึกษา ภายใต้กรอบแนวคิดเรื่อง "อัตลักษณ์" ในการทำความเข้าใจและรับรู้ ว่า คนชราเพศหญิงมีการพัฒนาตัวตนของพวกเขาอย่างไรภายใต้สถานภาพที่พวกเขาได้รับและการดำเนินชีวิตประจำวันในสถานสงเคราะห์

จากการศึกษาพบว่า "อัตลักษณ์" ของคนชราในสถานสงเคราะห์เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อมตั้งแต่ขั้นตอนการเข้าสู่สถานสงเคราะห์ ซึ่งนำไปสู่การยอมรับสถานภาพใหม่ของตัวเองในฐานะคนชราในสถานสงเคราะห์ ที่มักถูกให้ความหมายว่าเป็นบุคคลที่ต้องพึ่งพิง ไม่สามารถเลี้ยงชีพด้วยตัวเอง ยากไร้น่าสงสาร แตกต่างจากคนทั่วไปในสังคม และไม่มีความมั่นใจในตัวเอง ซึ่งสิ่งเหล่านี้นำไปสู่กระบวนการปกปิดตัวตนในฐานะคนชราในสถานสงเคราะห์ และสร้างความหมายให้กับตัวตนของพวกเขาเองโดยมีความแตกต่างหลากหลายกันออกไปขึ้นอยู่กับสถานการณ์และบุคคลที่พวกเขามีปฏิสัมพันธ์ด้วย นอกจากนี้ในการดำเนินชีวิตในสถานสงเคราะห์ คนชราเหล่านี้ประพฤติตัวตามกฎระเบียบของทางสถานสงเคราะห์ แต่ในขณะเดียวกันพวกเขาก็พยายามปรับตัวทั้งทางด้านจิตใจและพฤติกรรม รวมทั้งมีการต่อรองหลายรูปแบบภายใต้ข้อจำกัดของกฎระเบียบข้อบังคับที่คอยควบคุมอยู่ เพื่อที่จะรักษาไว้ซึ่งสถานภาพทางสังคม วิธีการดำเนินชีวิต และความหมายของ "ตัวตน" แบบเดิมกลับคืน